

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-03-19
Besvaras senast
2026-03-25 kl. 12.00

Till gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm (L)

2025/26:616 Utbildning för synpedagoger

Personer med synnedsättning är beroende av kvalificerad synrehabilitering för att kunna leva ett självständigt liv, ta del av utbildning och arbete och delta i samhällslivet. En central yrkesgrupp i detta arbete är synpedagoger, där yrkesrollen omfattar både pedagogiskt och praktiskt stöd till personer med synnedsättning. Synpedagoger undervisar i hur olika hjälpmedel används, som digitala verktyg och hjälpmedel för orientering och förflyttning. De lär också ut punktskrift. En synpedagog kan även sköta rådgivning till anhöriga, kollegor och arbetsgivare.

I dag saknas en nationell sammanhållen utbildning sedan den tidigare synpedagogutbildningen i Stockholm har lagts ned. Nu finns endast fristående kurser som inte klarar av att möta det långsiktiga behovet. Detta riskerar att leda till kompetensbrist inom synrehabiliteringen, särskilt i takt med att många erfarna synpedagoger närmar sig pension.

I en undersökning som Synskadades Riksförbund (SRF) genomförde 2021 framgick att enbart de 33 syncentraler som finns i landet behöver rekrytera upp till 39 synpedagoger de kommande fem åren. I Region Skåne är 22 synpedagoger anställda, och vid ersättningsrekrytering är kompetensförsörjningen utmanande beroende på behov av hög specialistkunskap utan motsvarande tillgängliga utbildningar.

En avsaknad av en sammanhållen nationell utbildning är ett grundläggande problem för kompetensförsörjningen inom synrehabiliteringen, och för personer med synnedsättning riskerar det att leda till betydande konsekvenser för möjligheten att leva ett självständigt liv och delta fullt ut i samhällslivet.

Mot denna bakgrund vill jag fråga gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm:

Avser ministern att, inom sitt ansvarsområde, vidta åtgärder för att säkerställa tillgången till synpedagoger, exempelvis genom att ta initiativ till en nationell utbildning för yrket?

.....

Agneta Nilsson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann